

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Audit Wpg politie Gelderland-Zuid

Rapport

Datum
Status

6 januari 2012
Definitief

Colofon

Afzendgegevens

Departementale Auditdienst

Kalvermarkt 53
2511 CB Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersonen

I
I
I
I

Projectnaam

Audit Wet Politiegegevens

Ons kenmerk

DDS/5719713/11

Auteurs

I

Inhoud

Colofon 3

1 Assurance Verklaring 7

2 Samenvatting 9

3 Inleiding 18

3.1 Algemeen 18

3.2 Aanleiding 18

3.3 Doelstelling, aard en scope van de opdracht 19

3.4 Afbakening 19

3.5 Normenkader 20

3.6 Beperkingen voor de privacy audit 20

3.7 Onderzoeksmethoden en werkwijze 20

3.8 Doelgroep van het rapport 20

4 Bevindingen 22

4.1 Inleiding 22

4.2 Verantwoordelijke (artikel 1.f) 23

4.3 Kwaliteitsaspecten van politiegegevens (artikel 3 en 4) 24

4.4 Gevoelige gegevens (artikel 5) 26

4.5 Autorisatie (artikel 6) 26

4.6 Geautomatiseerd Vergelijken (GV)/In Combinatie Met Elkaar Verwerken (ICMEV)(artikel 11) 27

4.7 Bewaartermijnen (artikel 14) 28

4.8 Ter beschikking stellen (artikel 15) 30

4.9 Verstrekken (artikel 16/24) 31

4.10 Rechten van betrokkenen (artikel 25/28) 32

4.11 Protocolplicht (artikel 32) 32

4.12 Audits (artikel 33) 33

4.13 Privacyfunctionaris (artikel 34) 34

4.14 Functionaris Gegevensbescherming (artikel 36) 34

1 Assurance Verklaring

In het jaar 2011 heeft de Departementale Auditdienst (DAD) van het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) in opdracht van de landelijke stuurgroep implementatie Wpg, waarin de Directeur-Generaal Politie en het Korpsbeheerders Beraad (KBB) zijn vertegenwoordigd, privacy audits op grond van de Wet politiegegevens (Wpg) uitgevoerd naar de verwerkingen die in de Wpg zijn beschreven bij de politiekorpsen. In de maanden september en oktober 2011 is een privacy audit uitgevoerd bij het korps Gelderland-Zuid.

Deze privacy audit had tot doel op systematische wijze te toetsen of aan de bepalingen van de Wpg op adequate wijze uitvoering is gegeven ten aanzien van de in de wet genoemde verwerkingen bij het korps Gelderland-Zuid.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijn 3600N, 'Assurance-opdrachten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens (privacy audits)' van juni 2006, van de NIVRA en de NOREA.

Op grond van onze werkzaamheden concluderen wij dat het stelsel van maatregelen en procedures gericht op de bescherming van de politiegegevens, betrekking hebbende op de in de Wpg genoemde artikelen bij het korps Gelderland-Zuid, naar de stand van ultimo oktober 2011, in opzet, bestaan en werking niet volledig heeft voldaan aan de vereisten zoals genoemd in de Wpg.

Deze conclusie is onderworpen aan de inherente beperkingen die elders in dit assurance-rapport zijn genoemd.

Het oordeel heeft betrekking op de zogenaamde verwerkingen genoemd in de Wpg. Het hierbij gehanteerde normenkader omvat de door het korps Gelderland-Zuid te nemen maatregelen. Ook is gebleken dat het korps Gelderland-Zuid voor het volledig kunnen voldoen aan de Wpg eisen mede afhankelijk is van besluiten die buiten het korps Gelderland-Zuid dienen te worden genomen, bijvoorbeeld op landelijk niveau door de minister van VenJ, het KBB of de Raad van Korpschefs. Tekortkomingen op al deze vlakken hebben uiteindelijk geleid tot het geformuleerde oordeel.

De verantwoordelijke, zijnde de korpsbeheerder van het korps Gelderland-Zuid, is, op grond van artikel 4 lid 1 van de Regeling Periodieke Audit Politiegegevens, verplicht binnen drie maanden een verbeterrapport op te stellen waarin de maatregelen worden beschreven die getroffen zijn ter verbetering van de in de privacy audit geconstateerde tekortkomingen. Op grond van artikel 4 lid 3 dient hercontrole plaats te vinden. Wij adviseren invulling te geven aan de interne auditfunctie en een hercontrole te laten uitvoeren door deze interne auditfunctie van het korps Gelderland-Zuid. Het verbeterrapport en de uitgevoerde hercontrole zullen in de navolgende jaren door de privacyauditor worden beoordeeld.

Den Haag, 6 januari 2012,

De Directeur van de Departementale Auditdienst

J.C. van Praat RE RA

2 Samenvatting

Het korps Gelderland-Zuid heeft veel zaken in opzet opgepakt, zoals gedegen autorisatie-procedures, verstrekkingenprocedures, goed uitgewerkte bewaartermijnen. De korpsleiding toont hiermee en met andere initiërende activiteiten haar aandacht voor de Wpg. De projectgroep heeft veel artikelen uitgewerkt en de organisatie voor een groot deel Wpg compliant gemaakt.

Niettemin blijven een aantal aandachtspunten open staan, waarbij het invullen van de auditfunctie als grootste manco wordt gezien. Mede hierdoor voldoet het door ons beschouwde stelsel van maatregelen nog niet in opzet, bestaan en werking aan de vereisten zoals genoemd in de Wpg.

De bevindingen vanuit de privacy audit zijn hieronder samengevat per artikellid in volgorde van de oordeelsvorming binnen de onderscheiden thema's.

Criteria:

- Groen = Er wordt in hoofdlijnen voldaan aan de norm.
- Oranje = Er wordt niet of niet geheel voldaan aan de norm of er is een acceptabel actieplan.
- Rood = Er wordt niet voldaan aan de norm en er is geen acceptabel actieplan.
- Grijs = Niet van toepassing.

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
Art. 1.f, Verantwoordelijke			
1.f	Mandaatbesluit		Er is een getekend mandaatbesluit en een ondermandaatbesluit waarin de korpsbeheerder de korpschef mandateert. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
Art. 3 en 4, Kwaliteitsaspecten van politiegegevens			
8.1 en 9.1	Onderscheid onderzoek Dagelijkse Politietask (8) versus Bepaald geval (9)		De applicaties BVH en BVO schieten tekort in het labelen van informatie. Daarmee is geen onderscheid te maken tussen artikel 8 en artikel 9 Wpg informatie. Op dit moment wordt één bewaartermijn voor beide artikelen gehanteerd in BVH. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
3.1 t/m 3.3 (8) 4.1 (8)	Noodzakelijkheid (8) Doelbinding Rechtmatigheid Juistheid Volledigheid		De medewerkers zijn geïnstrueerd om aandacht te besteden aan de rechtmatigheid, de doelbinding en de noodzakelijkheid. Controles op de kwaliteitscriteria zijn structureel in de processen opgenomen. Daarnaast zijn geen procedures die omschrijven hoe gehandeld moet worden om te voldoen aan de in de Wpg genoemde kwaliteitscriteria. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
3.1 t/m 3.4 (9) 4.1 (9)	Noodzakelijkheid (9) Doelbinding Rechtmatigheid Herkomst en wijze van verkrijging		Controles op de kwaliteitscriteria zijn niet structureel in de processen opgenomen. Daarnaast zijn geen procedures die omschrijven hoe gehandeld moet worden om te voldoen aan de in de Wpg genoemde kwaliteitscriteria.

Norm	Aspect	Bevinding en oordeel
	Juistheid Nauwkeurig Volledigheid	Er zijn echter wel maatregelen in de processen getroffen. De registrerende ambtenaren en de bevoegde functionarissen zijn verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van politiegegevens in de systemen. Het doel van een onderzoek wordt vastgelegd in BVO alvorens een onderzoek wordt aangemaakt. De rechtmatigheid van de doelen wordt getoetst door bevoegde functionaris. De functioneel beheerder bewaakt en protocollert dat een onderzoek is aangemeld ex. artikel 9 alvorens er in BVO wordt geregistreerd. De herkomst en wijze van verkrijging wordt impliciet geborgd door het proces van rechtsgang, waarbij in een rechtszaak o.a. wordt getoetst op rechtmatigheid, herkomst en wijze van verkrijging. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
3.4 (10 en 12) 4.1 (10 en 12)	Noodzakelijkheid (10 en 12) Doelbinding Rechtmatigheid Herkomst en wijze van verkrijging Juistheid Nauwkeurig Volledigheid	De rechtmatigheid van de vastleggingen zit impliciet in het politieproces. Door uiteindelijke controle van een rechter is de rechtmatigheid grotendeels geborgd. Het OM houdt toezicht op de CIE en besteedt specifieke aandacht aan het voldoen aan de kwaliteitsaspecten. De CIE-officier controleert wekelijks de rechtmatigheid van de informatie. De werkwijze van de CIE is vastgelegd in een landelijk proceshandboek. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
4.3	Beveiliging	De landelijke beveiligingsniveaus RIP en BBNP worden gehanteerd voor de vtsPN informatiesystemen. Er is binnen het korps een overzicht van de landelijke en regionale applicaties opgesteld. Er zijn geen applicaties die door het korps zelf zijn ontwikkeld. Nog niet alle landelijke applicaties zijn Wpg proof. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
Art. 5, Gevoelige gegevens		
	• Gevoelige gegevens	Er worden geen gevoelige gegevensverzamelingen vastgelegd binnen korps Gelderland-Zuid. Er is geen procedure opgesteld over hoe om te gaan met het vastleggen van gevoelige gegevens. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
Art. 6, Autorisatie		
	• Korpsautorisatiematrix	Er is een korpsautorisatiematrix, deze wordt periodiek bijgewerkt. In deze matrix zijn standaard relaties vastgelegd tussen enerzijds functies, organisatieonderdelen en taakaccenten en anderzijds gebruikersrollen of autorisatieniveaus op

Norm	Aspect	Bevinding en oordeel
		applicaties en gegevensbronnen. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
• Aanvraagproces		In het Handboek Autorisatie is het autorisatieproces beschreven. Het aanvraagproces voor autorisaties voor nieuwe medewerkers, functiewijzigingen, extern medewerkers, bijzondere autorisaties en uitdiensttreding is vastgelegd. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
• Wijziging en verwijdering		In het Handboek Autorisatie is een opschoonprocedure beschreven en een procedure voor het toekennen of wijzigingen van rechten bij het wijzigen van functies en applicaties. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
• Verwijderen		In het Handboek Autorisatie is het autorisatieproces beschreven. Het proces voor het verwijderen van autorisaties bij uitdiensttreding is vastgelegd. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
• Autorisatiebeheer CIE en RID		Het Handboek Autorisaties is tevens van toepassing op de CIE en de RID. Er wordt door de hoofden van de CIE en de RID getoetst op de verstrekte autorisaties van de CIE en de RID. Verstrekte autorisaties aan nieuwe medewerker worden vooraf goedgekeurd door de CIE OvJ. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.1.c	Protocollering autorisaties	Procedures rondom autorisaties zijn vastgelegd in het Handboek Autorisaties. De protocollering is geborgd door middel van het Autorisatieformulier. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.c	Bewaren protocolgegevens autorisaties	De Autorisatiebesluiten blijven tot vier jaar (en langer) na de beëindiging van de autorisatie bewaard. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
Art. 11, Geautomatiseerd vergelijken en in combinatie zoeken		
• Hanteerbare interpretatie		Bij het korps Gelderland-Zuid is geen eenduidige interpretatie van artikel 11 Wpg. Hier wordt de omschrijving van de memorie van toelichting gehanteerd. Er wordt aangegeven dat deze definitie multi-interpretabel is. Een vertaling van de definitie naar de werkprocessen ontbreekt. Hiermee is de interpretatie niet hanteerbaar. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
• Aangewezen functionarissen		Er zijn bevoegde functionarissen formeel aangewezen, inclusief de beschrijving van hun taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
11.4	Bevoegd gezag	Gezien de multi-interpretabele definitie wordt geen toestemming gevraagd aan de OvJ voor verdere verwerking, omdat onderscheid voor dergelijke gevallen niet wordt gemaakt. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
32.1.d en 32.1.h	Protocollering 11.1, 11.2 en 11.4 en 11.5		Geautomatiseerd vergelijken (GV) en in combinatie met elkaar verwerken (ICMEV) is in de processen zelf ondergebracht. Geautomatiseerd vergelijken gebeurt met MRO-formulieren (Melding Recherche Onderzoeken) in BVO en deze worden bewaard. Het (protocollerings)proces ICMEV moet nog worden ingericht. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.d en 32.1.h	Bewaren protocolgegevens 11.1, 11.2 en 11.4		Geautomatiseerd vergelijken gebeurt met MRO-formulieren (Melding Recherche Onderzoeken) in BVO en deze worden bewaard. De Privacyfunctionaris heeft toegang tot de protocolleringsgegevens van geautomatiseerd vergelijken in BVO van zijn regio. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
Art. 14, Bewaartermijnen			
8.2 en 8.3	(8) van 1 tot 5 jaar		Binnen het korps Gelderland-Zuid zijn gedocumenteerde procedures aanwezig met betrekking tot de omgang met de bewaartermijnen van artikel 8 informatie conform de Wpg. Echter BVH voorziet nog niet in beheersmaatregelen voor de bewaartermijnen. In de nieuwe release is er een schoningsmodule maar die is op landelijk advies nog niet aangezet. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
8.6	(8) verwijderen na 5 jaar		In BVH zit informatie die nog geen jaar oud zijn. BPS de voorganger van BVH, is niet meer toegankelijk voor de medewerkers om in te zoeken. BPS staat onder specifieke autorisatie. Ook de opgeslagen gegevens in de mappenstructuur kent nog oudere gegevens. Binnen het korps zijn gedocumenteerde procedures aanwezig met betrekking tot de omgang met de termijnen van verwijdering van artikel 8 informatie conform de Wpg. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
14.1 (8)	(8) vernietigen na 5 jaar verwijderd		Binnen het korps zijn gedocumenteerde procedures aanwezig met betrekking tot de omgang met de termijnen van vernietiging van artikel 8 informatie conform de Wpg. Echter de informatie in BVH wordt nog niet vernietigd omdat het systeem dit niet faciliteert. Inmiddels is er in de nieuwe versie van BVH een mechanisme voor vernietiging opgenomen maar op landelijk advies is deze nog niet aangezet. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
9.4	(9) verwijderen na OH plus ½ jaar		De melding van het OM dat een zaak onherroepelijk is geworden vindt zelden plaats. In de praktijk hanteert het korps de datum van het einde van het onderzoek als peildatum. De autorisaties worden aan het eind van een onderzoek

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
			op 'nul' gezet. Er is een procedure aanwezig over hoe om te gaan met artikel 9 Wpg gegevens. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
14.1 (9)	(9) vernietigen na 5 jaar verwijderd		Aangegeven is dat het feitelijk vernietigen van politieonderzoeken niet wordt gedaan binnen het korps. Vernietiging zou betekenen dat zaken verloren gaan en dat wordt als onwenselijk ervaren. Landelijk is hierover dialoog met OM en wetgever. Het korps en het OM hebben geen proces ingericht voor het afmelden (onherroepelijk vonnis) van artikel 9 Wpg onderzoeken. Hierdoor is het vernietigmoment niet eenduidig bepaald. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
10.6	(10) verwijderen na 5 jaar geen subjectwaardige registratie		Er is een interregionaal project 'sturen op opslag' wat de schoning op de persoonlijke schijven aan moet pakken. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
14.1 (10)	(10) vernietigen na 5 jaar verwijderd		Verwijderde gegevens zijn nog niet vernietigd. De informatie wordt volledig afgeschermd zodat niemand er meer bij kan. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
14.3	Hernieuwde verwerking		Er is aandacht besteed aan het 'verder gebruik voor een ander doel' in de opleidingen bij de recherche/bevoegde functionaris en indien het interessant is voor het zwacri neemt de CIE contact op met de bevoegd functionaris die zo nodig de toestemming vraagt van de zaakofficier van Justitie. Het korps volgt hoofdstuk 9 van het proceshandboek CIE. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.1.e	Protocollering 14.3		De protocollering van hernieuwde verwerkingen worden door de Infodesk gedaan. Hiervoor is een 08infodesk bak in BVO ingericht.
32.3 voor 32.1.e	Bewaren protocolgegevens 14.3		De protocolgegevens worden in BVO bewaard. De protocolgegevens worden bewaard zolang de registratie wordt bewaard. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
12.2	(12) verwijderen na 4 maanden		Binnen het korps is een procedure opgesteld met betrekking tot het verwijderen van artikel 12 Wpg gegevens na 4 maanden. De privacyfunctionaris ziet toe op de tijdige verwijdering van politiegegevens. De afspraak van 4 maanden is verder geborgd doordat er altijd een leidinggevende van de CIE/RID beoordeelt of artikel 12-informatie wordt

II

II + III

IV

Norm	Aspect	Bevinding en oordeel
		opgenomen in het zwacri. Het korps volgt verder het proceshandboek CIE. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
12.6	(12) controleren en vernietigen	Het informantenregister wordt halfjaarlijks gecontroleerd op de noodzakelijkheid. De procedure hiervoor is beschreven. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
Art. 15, Ter beschikking stellen		
	• Infodesk voor bevraging	De Infodesk vervult de zogenaamde makelaarsfunctie en brengt de informatieverzoeker en de informatie-eigenaar bij elkaar, in het geval van gecodeerde informatie. Informatie die vrijelijk kan worden gedeeld wordt door de Infodesk zelf ter beschikking gesteld. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Codering	Binnen het korps wordt gebruik gemaakt van codering. De bevoegd functionaris speelt een rol in het ter beschikking stellen. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Aanwijzing Bevoegd Functionaris	Er zijn bevoegde functionarissen formeel aangewezen, inclusief de beschrijving van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden functionarissen. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Opleiding Bevoegd Functionaris	Alle bevoegde functionarissen hebben een Wpg opleiding gehad van de Privacyfunctionaris. Hier zijn presentielijsten van. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
15.2	Weigeringgronden	In de opleiding is aandacht besteed aan de weigeringgronden. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
Art. 16 t/m 24, Verstrekking		
	• Verstrekkingenwijzer (landelijk)	Er wordt gebruik gemaakt van de landelijke verstrekkingenwijzer en een lokale implementatie van de verstrekkingenwijzer (verstrekkingenschema) is beschikbaar. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Proces voor convenanten	Binnen het korps is een werkproces samenwerkingsconvenant beschreven. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Proces voor Art. 20 Besluiten	Binnen het korps is een stappenplan opgesteld om te komen tot een structureel samenwerkingsverband/convenanten. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Verstrekkingenschema (regio)	Het korps heeft een eenduidig beleid hoe met verstrekkingen moet worden omgegaan, welke functies hiervoor verantwoordelijk zijn en hoe met incidentele verstrekkingen om wordt gegaan. Het verstrekkingenwijzer is aan de medewerkers beschikbaar gesteld. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
	• Proces voor geautomatiseerde verstrekking		Het OM heeft toegang gekregen tot BVH. Hierbij dient te worden aangetekend dat dit als laatste optie is gebruikt. Het OM moet over sommige dossiers beschikken maar door de toegang tot BVH kunnen zij bij alle politiegegevens in BVH. Het projectteam geeft aan de beperkte mogelijkheden in BVH als een ernstige tekortkoming te zien. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg
7.2	Geheimhouding		De geheimhoudingsplicht is beschreven in het proceshandboek verstrekken. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.1.f	Protocollering verstrekking		De protocolplicht is uitgewerkt in het proceshandboek verstrekken. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.f	Bewaren protocolgegevens verstrekking		De protocolplicht is uitgewerkt in het proceshandboek verstrekken en procedure administreren verstrekkingen. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
	• Toezicht door leidinggevenden op verstrekkingen en protocollering		In opzet is het mogelijk voor leidinggevenden om toezicht uit te oefenen op de verstrekkingen en de naleving van de protocollen. Borging van de juiste werkwijze bij verstrekkingen is nog onderdeel van op te leveren projectresultaten. Er is aangegeven dat er nog geen controles of audits zijn uitgevoerd om de werking te beoordelen. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
Art. 25 t/m 31, Rechten van de betrokkene			
25.1	Verzoek om kennisneming		De afhandeling van verzoeken is voorlopig belegd bij de Privacyfunctionaris. Het bestaan van de dossiers is middels waarneming geverifieerd. Het afhandelen van informatieverzoeken is vastgelegd in een stroomschema. Het proces is niet beschreven. De wettelijke termijnen ontbreken in het schema. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
28.1 t/m 28.3	Correctie		In het stroomschema is het onderwerp correctie genoemd en ook in de verstrekkingenwijzer. Echter er ontbreekt een beschreven procedure over hoe om te gaan met correcties. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
Art. 32, Protocolplicht (32.1.c, d, e, f en h behandeld bij thema's)			
9.2 en 32.1.a	Protocollering doel onderzoek		Het doel van het onderzoek wordt vastgelegd op het moment dat het onderzoek wordt aangemaakt in BVO. Binnen het korps Gelderland-Zuid vindt controle plaats op de mate waarin de doelbinding Wpg proof wordt ingevoerd. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.a	Bewaren protocolgegevens doel onderzoek		De doelen worden bewaard als startmutatie in BVO. Na beëindiging van een onderzoek worden de autorisaties op 'nul' gezet. Voor de bewaartermijn

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
			wordt de datum einde onderzoek als peildatum gehanteerd. De gegevens worden tenminste bewaard tot de eerstvolgende audit. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
13.4 en 32.1.b	Protocollering Art. 13 gegevensverzameling en		Er zijn geen gegevensverzamelingen als artikel 13 gegevensverzameling geïdentificeerd. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.b	Bewaren protocolgegevens Art. 13 gegevensverzameling en		Er zijn geen gegevensverzamelingen als artikel 13 gegevensverzameling geïdentificeerd. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
32.1.g	Protocollering onrechtmatige handeling		Onrechtmatige handelingen worden geregistreerd binnen de gedane onderzoeken naar onrechtmatige verwerking. Op verzoek worden ze aan de privacyfunctionaris overlegd. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.3 voor 32.1.g	Bewaren protocolgegevens onrechtmatige handeling		Registraties van onrechtmatige handelingen worden bewaard ten minste tot de eerstvolgende audit. Voor logging bij de VtsPN is een bewaarprocedure opgesteld. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
32.2	Gemeenschappelijke verwerking		Niet van toepassing. Er vinden geen gemeenschappelijke verwerkingen plaats binnen korps Gelderland-Zuid.
Art. 33, Audits			
RPAP 3.1	Interne audit-functie		De interne auditfunctie is bewust niet belegd. Hier liggen verscheidene afwegingen aan ten grondslag. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
RPAP 3.4	Interne audit-plan		Er is geen Intern auditplan aanwezig. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
RPAP 3.6	Interne audit-rapport		Er is geen intern auditrapport aanwezig. Hiermee wordt niet voldaan aan de Wpg.
Art. 34, Privacyfunctionaris			
34.1 en 34.4	Benoemd en gemeld		De privacyfunctionaris is benoemd en aangemeld bij het CBP. Hiermee wordt voldaan aan de Wpg.
34.2	Overzicht over protocollering		De privacyfunctionaris heeft toegang tot de protocolgegevens van verschillende gegevensverzamelingen. Steekproeven worden niet genomen. Hiermee wordt deels voldaan aan de Wpg.
34.3	Jaarverslag		In 2008 is een jaarverslag gemaakt door de privacy functionaris onder verantwoordelijkheid van het hoofd Stafdienst B&I. Over 2009 en 2010 is geen jaarverslag opgesteld. Hiervoor in de plaats zijn driemaandelijke voortgangsrapportages van de Wpg-implementatie gekomen. Over 2011 is aangegeven dat er weer een jaarverslag wordt geschreven. Hiermee wordt deels voldaan aan de wpg.

Norm	Aspect		Bevinding en oordeel
Optioneel Art. 36, Functionaris Gegevensbescherming			
36.1 en 36.2	Benoemd		Er is geen functionaris gegevensbescherming benoemd.
Wbp 63.3	Gemeld		Niet van toepassing.
Wbp 64.1 t/m 64.4	Toezichthoudende rol		Niet van toepassing.

3 Inleiding

3.1 Algemeen

In opdracht van de landelijke stuurgroep Wpg, waarin de Directeur-Generaal Politie en het KBB zijn vertegenwoordigd, heeft de DAD van het ministerie van VenJ een privacy audit uitgevoerd bij het korps Gelderland-Zuid zoals de Korpsbeheerders deze, uit hoofde van de Wpg, twee jaar na inwerkingtreding van de wet dienen te laten uitvoeren (Wpg artikel 33 lid 1).

De opdracht is beschreven in het document 'Plan van aanpak Audit Wet Politiegegevens' d.d. 08-09-2011 met kenmerk DAD/DDS/2011/5706209. De audit is uitgevoerd bij het korps Gelderland-Zuid in de maanden oktober en november 2011.

3.2 Aanleiding

De nieuwe Wpg, die op 1 januari 2008 in werking is getreden:

- biedt meer armslag voor het gebruik van persoonsgegevens;
- voorziet in mogelijkheden om gegevens, die voor een bepaald doel zijn verwerkt, te gebruiken voor andere doelen;
- biedt meer mogelijkheden voor verstrekking van politiegegevens aan personen en instanties buiten de politiesector;
- voorziet ook in waarborgen voor de burger tegen ongerechtvaardigde inbreuken op diens persoonlijke levenssfeer.

De Wpg schrijft 'de verantwoordelijke' voor om periodiek een privacy audit uit te laten voeren op de naleving van de regels die als gevolg van die wet van toepassing zijn op het verwerken van politiegegevens (artikel 33 lid 1). Tevens dient 'deze verantwoordelijke' tijdig opdracht te verstrekken aan een auditinstelling om de vierjaarlijkse privacy audit uit te voeren.

De DAD is voor 2011 benoemd als de externe auditor voor de audit naar de implementatie van de WPG voor de politie. In opdracht van de stuurgroep voert de DAD de privacy audits uit bij de diverse politieonderdelen conform de Regeling Periodieke Audit Politiegegevens en de Wet Politiegegevens. Dit betekent dat wij opzet, bestaan en waar mogelijk werking in de scope van de audit opnemen.

3.3 Doelstelling, aard en scope van de opdracht

Doelstelling

Deze privacy audit heeft tot doel op systematische wijze te toetsen of aan de bepalingen van de Wpg op adequate wijze uitvoering is gegeven ten aanzien van de in de wet genoemde verwerkingen bij het korps Gelderland-Zuid.

De privacy audit leidt tot een assurance verklaring met een oordeel over de genoemde doelstelling en over de in dit rapport aangegeven thema's. Daarnaast brengen wij de knelpunten in beeld en voorzien wij elk korps schriftelijk van advies (en overkoepelend de opdrachtgever).

De privacy audit richt zich op de opzet, het bestaan en indien van toepassing de werking, per ultimo oktober 2011, van maatregelen en procedures, waarmee het korps Gelderland-Zuid beoogt te voldoen aan de beheersdoelstellingen die bij of krachtens de Wpg gelden.

Binnen deze audit richten wij ons (conform de artikelen van de Wpg) op de volgende thema's:

- Noodzakelijkheid, rechtmatigheid en doelbinding (artikel 3).
- Juistheid, volledigheid en beveiliging politiegegevens (artikel 4).
- Gevoelige gegevens (artikel 5).
- Autorisaties (artikel 6).
- Geautomatiseerd vergelijken en in combinatie verwerken (artikel 11).
- Bewaartermijnen (artikel 14).
- Ter beschikking stellen van politiegegevens (artikel 15).
- Verstrekkingen (artikel 16 t/m 24).
- Rechten van betrokkenen (artikel 25 t/m 31).
- Protocolplicht (artikel 32).
- Audits (artikel 33).
- Privacyfunctionaris (artikel 34).
- Functionaris gegevensbescherming (artikel 36).

Deze audit richt zich op de opzet, het bestaan en waar mogelijk, de werking van de implementatie van de Wpg per korps. Pas wanneer wij, tijdens het uitvoeren van de audit bij een korps, hebben geconstateerd dat de opzet en het bestaan aan de daaraan te stellen eisen voldoen voeren wij aanvullende werkzaamheden uit om de werking vast te stellen.

3.4 Afbakening

De audit wordt uitgevoerd aan de hand van het normenkader dat wij voor dit doel hebben opgesteld. Het normenkader bestaat uit 12 thema's uit de Wpg afgezet tegen de relevante wetsartikelen (artikel 8, 9, 10, 12 en 13).

De audit is gericht op bovengenoemde objecten en aspecten voor zover onder verantwoordelijkheid van het korps Gelderland-Zuid. Dit betekent dat wij geen onderzoek hebben verricht naar door de vtsPN aan het korps Gelderland-Zuid geleverde faciliteiten, voor zover de verantwoordelijkheid daarvoor is belegd bij de vtsPN of bij anderen dan het korps Gelderland-Zuid.

3.5 Normenkader

De DAD heeft in het voortraject van deze privacy audit in 2011 een normenkader opgesteld dat is afgestemd met de opdrachtgever.

Dit normenkader voor de privacy audit is afgeleid uit de navolgende documenten:

- Wet politiegegevens, de wet van 21 juli 2007, houdende regels inzake de bescherming van politiegegevens;
- Besluit politiegegevens, besluit van 14 december 2007, houdende bepalingen ter uitvoering van de Wet politiegegevens;
- Regeling periodieke audit politiegegevens, de Regeling van de Minister van Justitie, de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Defensie van 9 december 2008, nr. 5578598/08, houdende nadere regels ten aanzien van het toezicht op de naleving van de bij of krachtens de Wet politiegegevens gegeven voorschriften.

3.6 Beperkingen voor de privacy audit

Onze audit is gericht op het geven van een oordeel over het stelsel van maatregelen en procedures met betrekking tot de aangegeven verwerkingen van politiegegevens en de overige genoemde objecten.

Incidentele inbreuken op het stelsel die leiden tot beschadiging van de belangen van individuele personen of het niet naleven van de op de bescherming van persoonsgegevens betrekking hebbende wet- en regelgeving behoeven daarom niet altijd te zijn geconstateerd.

3.7 Onderzoeksmethoden en werkwijze

De privacy audit is uitgevoerd conform de richtlijnen voor het uitvoeren van EDP audits van de Nederlandse Orde van EDP Auditors (NOREA).

Het onderzoek is uitgevoerd door het houden van interviews onder medewerkers en leidinggevendenden van het korps Gelderland-Zuid en het Openbaar Ministerie, deelwaarnemingen in de procesbeschrijvingen en andersoortige documentatie en deelwaarnemingen in informatiesystemen.

Wij hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in de periode van oktober 2011 tot en met november 2011.

Het conceptrapport met bevindingen is op 5 januari 2012 afgestemd met de korpsleiding van het korps Gelderland-Zuid. Het eindrapport is met inachtneming van het ontvangen commentaar vastgesteld.

3.8 Doelgroep van het rapport

Het auditrapport is vertrouwelijk en niet bestemd voor het maatschappelijk verkeer.

Wij voeren deze audit uit in opdracht van de stuurgroep waarin het KBB is vertegenwoordigd.

De stuurgroep wordt voorgezeten door

• eemt namens DG Politie deel aan de stuurgroep.

• eemt namens het KBB deel aan de stuurgroep.

I
I
I

De specifieke doelgroep waarvoor het rapport is bestemd bestaat uit:

- Onze opdrachtgever zoals bovengenoemd.
- De korpsbeheerder de heer mr. Th. C. de Graaf
- De korpschef de heer H. van Zwam, EMIM
- De Hoofd Officier van Justitie de heer mr. J.J.A Lucas
- De privacyfunctionaris de heer W. O. de Boer
- De voorzitter van het College Bescherming Persoonsgegevens.

Het rapport mag uitsluitend met toestemming van de korpsbeheerder dan wel de korpschef van korps Gelderland-Zuid aan derden ter beschikking worden gesteld.

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de verspreiding, ook binnen de doelgroep, van het rapport.

4

Bevindingen

4.1 Inleiding

De nieuwe Wet Politiegegevens (Wpg), die op 1 januari 2008 in werking is getreden, biedt meer armslag voor het gebruik van persoonsgegevens, voorziet in mogelijkheden om gegevens, die voor een bepaald doel zijn verwerkt, te gebruiken voor andere doelen en biedt meer mogelijkheden voor verstrekking van politiegegevens aan personen en instanties buiten de politiesector. Daarnaast voorziet de nieuwe wet in waarborgen voor de burger tegen ongerechtvaardigde inbreuken op diens persoonlijke levenssfeer.

4.1.1 Regie en doorzettingsmacht voor de Wpg implementatie

De projectgroep Wpg ervaart steun van de korpsleiding bij de implementatie van de Wpg. Dit wordt onder andere ervaren door de tijd, aandacht en het budget wat beschikbaar is gesteld en door de projectgroep welke is opgericht met het doel de Wpg te implementeren.

De Wpg krijgt aandacht van de korpsbeheerder (burgemeester van Nijmegen). Er wordt periodiek gerapporteerd over de voortgang van de Wpg implementatie. Ook in het driehoek overleg krijgt de Wpg aandacht. Aangegeven is dat dit de prioriteit van de Wpg implementatie ten goede komt.

Bij de vorming van de landelijke politie moeten de mandateringen worden aangepast.

4.1.2 Bekendheid met de Wpg binnen de organisatie

De Korpschef is formeel gemandateerd en heeft hiermee de rol voor het implementeren van de Wpg op zich genomen.

De bevoegd Functionarissen hebben een opleiding gehad en een herhalingsessie voor degenen die niet aanwezig waren is ingepland. De Privacyfunctionaris verzorgt de opleidingen met betrekking tot de Wpg en gaat hiermee de gehele organisatie door. De functioneel beheerders, de bevoegd functionarissen en alle executieve medewerkers (operationele medewerkers, blauw en recherche etc etc.) zijn opgeleid voor de WPG. De Meldkamer en de afdelingen Communicatie en forensische opsporing moeten nog. Verdere opleiding vindt plaats binnen de postinitiële politie-opleidingen.

Er is een regionaal opleidingsplan implementatie Wpg. Het plan bevat niet de nieuwe medewerkers (instroom) en de opfriscursussen. In de praktijk wordt wel elke nieuwe lichter in het korps geïnstrueerd. De bedoeling is dat de Wpg wordt opgenomen binnen de initiële politieopleiding.

4.1.3 Wpg en de praktijk**Wpg-uitrol 2008, 2009 en 2010**

Voor 2008 zijn diverse functionarissen bezig geweest met de implementatie WPG. Vanaf 1 januari 2010 is een projectgroep gestart gericht op het definiëren van producten die nodig zijn voor de implementatie van de WPG bij Gelderland-Zuid (soll-situatie). Er zitten 10 mensen in de projectgroep.

Doelstellingen zijn beschreven en de stappen daarnaar toe om de producten op te leveren. Afgerond in de zomer van 2010.

2008

- Inwerkingtreding Wpg.
- Start implementatie in GLZ met ondersteuning van landelijk implementatiebureau.
- Implementatie loopt stroef. Constatering dat implementatie complex is.

2010

- Aanstelling regionale projectleider en deelprojectleiders in GLZ. Wpg-Implementatie GLZ komt op stoom.
- Beleid, handboeken, inrichtingsvoorstellen, mandateringen opgeleverd en goedgekeurd.
- Implementatie hiervan gestart.
- Korpsspecifieke verstrekkingenwijzer opgesteld op basis van de landelijke wijzer en deze uitgedragen binnen de organisatie.

2011

- Stagnatie landelijk m.b.t. externe audit en Wpg-proof maken systemen.
- Beslissing RKC om de implementatie een 'boost' te geven. Jan Stikvoort start landelijke activiteiten op deze onderwerpen.
- Toezegging vtsPN dat systemen zoals BVO en BVH snel Wpg-proof worden gemaakt.
- Visitatie regio's door landelijk project door uitvoerend projectleider, vtsPN en een EDP auditor.
- Publicatie CBP over het uitblijven externe audits bij de politiekorpsen (GLZ inclus).
- Externe audit voor alle regio's door DAD. GLZ staat gepland in oktober 2011.
- Landelijke overzicht stand van zaken uitvoerend projectleider juli 2011.
- De implementatie fase in GLZ loopt door tot december 2011.
- Opleidingen Wpg gegeven door de Privacy Functionaris.
- Inventarisatie van aanwezige convenanten.
- Project 'autorisatiebeheer'.
- Project 'sturen op opslag'.

Het project implementatie Wpg levert op met borging. De regelkring is onderdeel van de project deliverables. Ook de rapportages die voor de Wpg gemaakt moeten worden zijn gedefinieerd.

4.2 Verantwoordelijke (artikel 1.f)

Mandaatbesluit

Net als onder de oude Wet Politierregisters (Wpolr) is ook in de Wpg de korpsbeheerder er verantwoordelijk voor, dat de nodige maatregelen worden getroffen zodat politiegegevens juist, nauwkeurig en proportioneel worden verwerkt en op tijd worden verwijderd.

Onder de Wpg is de korpsbeheerder verantwoordelijk voor het treffen van de nodige maatregelen zodat de politiegegevens juist, nauwkeurig en proportioneel worden verwerkt en op tijd worden verwijderd. De korpsbeheerder van de politieregio Gelderland-Zuid heeft via een besluit aan de korpschef Gelderland-Zuid het mandaat en ondermandaat gegeven voor het implementeren van maatregelen om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Wpg.

4.3 Kwaliteitsaspecten van politiegegevens (artikel 3 en 4)

4.3.1 Norm

De verwerking van politiegegevens dient op grond van de artikelen 3 en 4 van de Wpg te voldoen aan criteria als rechtmatigheid, doelbinding en noodzakelijkheid (artikel 3) en volledigheid, juistheid en beveiliging (artikel 4).

4.3.2 Bevindingen

De bevindingen zullen hieronder worden gecategoriseerd in rechtmatigheid, volledigheid & juistheid en beveiliging.

Rechtmatigheid, doelbinding, noodzakelijkheid

Het voldoen aan de bepalingen van de artikelen van de Wpg is een aangelegenheid waarin bijna alle geledingen van de politie zijn betrokken. Niettemin is in het bijzonder van belang dat het zwaartepunt van het voldoen aan deze criteria ligt bij de eerste vastlegging van gegevens. De medewerkers zijn geïnstrueerd om aandacht te besteden aan bovengenoemde aspecten.

Controles op de kwaliteitscriteria zijn niet structureel in de processen opgenomen. Daarnaast zijn geen procedures die omschrijven hoe gehandeld moet worden om te voldoen aan de in de Wpg genoemde kwaliteitscriteria. In het kader van hun dagelijkse werkzaamheden zien de leidinggevenden, zoals teamleiders en afdelingschefs, wel toe op kwaliteit.

Voor artikel 9 zijn de registrerende ambtenaren en de bevoegde functionarissen van de onderzoeken verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van politiegegevens in de systemen. Bovendien wordt het doel van een artikel 9 onderzoek vastgelegd in BVO alvorens een onderzoek wordt aangemaakt. De rechtmatigheid van de doelen wordt getoetst door bevoegde functionaris. De functioneel beheerder bewaakt en protocollert dat een onderzoek is aangemeld ex. artikel 9 alvorens er in BVO wordt geregistreerd. De herkomst en wijze van verkrijging wordt daarnaast impliciet geborgd door het proces van rechtsgang, waarbij in een rechtszaak onder andere wordt getoetst op rechtmatigheid, herkomst en wijze van verkrijging.

De Regionale Inlichtingendienst (RID) verwerkt en verstrekt politiegegevens binnen drie regimes; voor de informatiestromen namelijk;

- politiegegevens voor de inlichtingendienst AIVD onder artikel 24;
- politiegegevens voor het handhaven van de openbare orde onder artikel 10;
- informatie over informanten onder artikel 12.

De RID verstrekt rechtstreeks politiegegevens aan de AIVD volgens artikel 24. De aanvragen vanuit de AIVD en de beantwoording zijn geprotocolleerd. Door deze strikte protocollering is de doelbinding geborgd.

II De werkzaamheden voor de openbare orde volgens artikel 10 richten zich op een aantal interessegebieden zoals:

etc. Volgens dit regime is de burgemeester gezagsdrager. De gemeente wil voorbereid zijn op een evenement, tijdig voldoende dranghekken neerzetten, voldoende personeel hebben, verkeersstromen regelen etc. Dit zijn taken van het bevoegd gezag waarvoor informatie vanuit de RID nodig is. De burgemeester bepaald in dit geval de doelbinding.

De kwaliteit van de gegevens die wordt gebruikt is in veel gevallen afhankelijk van andere afdelingen, aangezien de RID gebruik maakt van haar zoekmogelijkheden in de verschillende politiestructuren. De eigenaar van die brongegevens is verantwoordelijk voor de kwaliteit.

De werkwijze van de RID is beschreven in een landelijk proceshandboek. Dit handboek is nog niet definitief vastgesteld. Het hoofd RID houdt toezicht op het naleven van de werkwijze.

De CIE besteedt specifieke aandacht aan de kwaliteitsaspecten van politiegegevens. Deze aandacht heeft ook te maken met de bijzondere aard van hun taakstelling. In opzet voldoet de CIE aan de kwaliteitscriteria. Het OM is eindverantwoordelijke voor de onderdelen van de Wpg (art 10 en 12) Het OM houdt bij Gelderland-Zuid toezicht op de eisen van art 3. (rechtmatigheid, doelbinding en noodzakelijkheid) De CIE officier controleert wekelijks de rechtmatigheid van de informatie. Norm hiervoor is dat de verdediging de herkomst van de gegevens kan achterhalen. De werkwijze van de CIE is vastgelegd in een landelijk proceshandboek. Dit handboek wordt onderhouden door de vtsPN.

Volledigheid en juistheid

Er is geen controle op de inhoudelijke registratie van de feiten geconstateerd. Invoercontrole vindt niet plaats wat nadelig voor de kwaliteit van de politiegegevens kan zijn. In een aantal gevallen hebben bepaalde personen een controlerol aangewezen gekregen. Uit de interviews is naar voren gekomen dat leidinggevend aandacht hebben voor het laten herstellen van invoerfouten door de medewerkers.

De applicaties BVH en BVO schieten tekort in het labelen van informatie en daarmee is geen onderscheid te maken tussen artikel 8 en artikel 9 informatie. Voor beide artikelen geldt een verschillende bewaartermijn. Op dit moment wordt er één bewaartermijn gehanteerd in BVH, waarmee niet wordt voldaan aan de gestelde bewaartermijn conform de Wpg.

BVO blijkt ook erg ingewikkeld te zijn waardoor het moeilijk is om alle informatie te registreren. Het is niet mogelijk om bijzondere bestandsformaten zoals bijvoorbeeld foto's en documenten in BVO op te slaan. Tevens blijkt de 'zachte informatie' lastig te registreren zijn in BVH, omdat dit niet in formulieren / tabellen te registreren is. Deze informatie gaat bij onvoldoende vastlegging verloren.

Beveiliging

II

Logging

Het systeem BVH biedt verscheidene mogelijkheden voor logging. Bij integriteitsonderzoeken wordt de logging opgevraagd bij de vtsPN door de afdeling Veiligheid Integriteit en Gedrag(VIG).

Fysieke beveiliging

II

Verwerken gegevens buiten BVO

Bepaalde politiegegevens kunnen niet in politiesystemen verwerkt worden.

II

Aangegeven is dat zich hier oude politiegegevens bevinden die volgens de Wpg reeds verwijderd hadden moeten zijn.

4.3.3 *Verbeterpunten*

Als verbeterpunten zijn te noemen:

- Sla Wpg relevante informatie op in een structuur met een jaartal. Borg een procedure die er voor zorgt dat politiegegevens tijdig geschoond wordt.
- Borg voordat nieuwe IT systemen in gebruik worden genomen dat deze de bepalingen van de Wpg volgen en de toepassing ondersteunen.

4.4 **Gevoelige gegevens (artikel 5)**

4.4.1 *Norm*

Artikel 5. De verwerking van politiegegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging vindt slechts plaats in aanvulling op de verwerking van andere politiegegevens en voor zover dit voor het doel van de verwerking onvermijdelijk is.

De bevindingen zullen hieronder worden gecategoriseerd in rechtmatigheid, volledigheid, juistheid en beveiliging.

4.4.2 *Bevindingen*

Er worden geen gevoelige gegevensverzamelingen aangehouden binnen het korps Gelderland-Zuid. Er is geen procedure opgesteld over hoe om te gaan met het vastleggen van gevoelige gegevens.

4.4.3 *Verbeterpunten*

Als verbeterpunt is te noemen:

- Stel richtlijnen op over hoe om te gaan met het vastleggen van gevoelige gegevens.

4.5 **Autorisatie (artikel 6)**

4.5.1 *Norm*

Volgens artikel 6 Wpg is de verantwoordelijke onder meer belast met het voeren van een systeem van autorisaties dat voldoet aan de vereisten van zorgvuldigheid en evenredigheid en wordt zorg gedragen voor een schriftelijke vastlegging van de toekenning van autorisaties (protocolplicht).

4.5.2 *Bevindingen*

Er is een handboek autorisatie opgesteld waarin de autorisatiematrices geregeld zijn. In de matrix zijn standaard relaties vastgelegd tussen enerzijds functies organisatieonderdelen en taakaccenten en anderzijds gebruikersrollen of autorisatieniveaus op applicaties en gegevensbronnen.

Verstrekte autorisaties worden door de hoofden van de CIE en van de RID gecontroleerd.

De processen met betrekking tot het verkrijgen van autorisaties, het beheer van autorisaties en het verwijderen van autorisaties zijn hierin uitvoerig beschreven.

Bij de RID is toegang tot de bruto gegevens alleen mogelijk na toestemming van het hoofd van de RID.

Autorisatie voor nieuwe medewerkers van de CIE worden vooraf goedgekeurd door de CIE OvJ.

Autorisatieproces

In het handboek autorisatie is het autorisatieproces beschreven. Ondermeer nieuwe medewerkers, functiewijzigingen, externe medewerker en bijzondere autorisaties en uitdiensttreding worden behandeld. Tijdens interviews is aangegeven dat de aanvragen volgens het handboek gaan. De infodesk voert periodieke controles op de uitgegeven autorisaties uit. Een geautomatiseerd controle mechanisme is nog niet aanwezig.

4.5.3 Verbeterpunten

Als verbeterpunt is te noemen:

- Automatiseer het proces van autorisaties en mutaties hiervan zodat alle functieveranderingen automatisch te laten leiden tot autorisatiewijzigingen.

4.6 Geautomatiseerd Vergelijken (GV)/In Combinatie Met Elkaar Verwerken (ICMEV)(artikel 11)

4.6.1 Norm

Voor het onderzoek kunnen politiegegevens die voor dat onderzoek zijn verwerkt, geautomatiseerd worden vergeleken met andere politiegegevens die worden verwerkt op grond van artikel 8 of 9 teneinde vast te stellen of verbanden bestaan tussen de betreffende gegevens. De gerelateerde gegevens kunnen -na instemming van de daartoe bevoegd functionaris- zijnde de leider van het betreffende onderzoek of zijn plaatsvervanger, voor dat onderzoek verder worden verwerkt. Indien politiegegevens in combinatie met elkaar worden verwerkt, worden van die verwerking nader genoemde gegevens vastgelegd (protocolplicht).

4.6.2 Bevindingen

De gegevens in BVH zijn nog geen drie jaar. Tot voor kort werd nog gezocht in BPS, de voorganger van BVH. In dit systeem bevindt zich informatie ouder dan 10 jaar. In het najaar van 2011 is dit systeem ontoegankelijk gemaakt voor de medewerkers om te zoeken.

II + III

Indien het interessant is voor het zwacri (artikel 10 Wpg) neemt de CIE contact op met de bevoegd functionaris die zo nodig de toestemming vraagt van de zaaksofficier van Justitie.

Binnen het korps Gelderland-Zuid is een document Informatiebeheer Politie Gelderland-Zuid van 23 juni 2010. Hierin wordt aandacht besteedt aan artikel 8, 9, 10 en 12. In onze audit hebben wij geen documentatie/procedures aangetroffen waarin ingegaan wordt op GV/ICMEV zoals opgenomen in artikel 11 Wpg.

Het korps geeft aan als definitie de toelichtende tekst in de memorie van toelichting te gebruiken. Geautomatiseerd vergelijken gebeurt met MRO-formulieren (Melding Recherche Onderzoeken in BVO en deze worden bewaard. De manier van werken voor het geautomatiseerd vergelijken is nog niet opgenomen in een procesbeschrijving. Het (protocollerings)proces ICMEV moet nog worden ingericht. Tevens is geen vertaling gemaakt naar de werkprocessen. Hierdoor is niet geborgd dat goedkeuring van bevoegd gezag wordt verkregen in bijzondere gevallen, aangezien dit onderscheid niet wordt gemaakt.

De zoekvraagfunctie is in de werkprocessen ondergebracht. In combinatie zoeken vindt alleen plaats bij de analisten, echter specifieke criteria om te bepalen wat hieronder valt ontbreken. Dit wordt per geval vastgesteld.

De Privacyfunctionaris heeft toegang tot de protocolleringsgegevens van geautomatiseerd vergelijken in BVO van zijn regio.

Alle zoekacties worden gelogd, waardoor de zoekacties vijf jaar worden bewaard, net als alle andere gegevens binnen BVH.

4.6.3 Verbeterpunten

Als verbeterpunten zijn te noemen:

- Stel procesbeschrijvingen op waarin is aangegeven hoe bij geautomatiseerd vergelijken en in combinatie met elkaar verwerken moet worden gehandeld. Geef daarbij nadrukkelijk de grenzen aan van geautomatiseerd vergelijken en in combinatie met elkaar verwerken.
- Ontwikkel casuïstiek aan de hand waarvan geautomatiseerd vergelijken en in combinatie met elkaar verwerken kan worden besproken.

4.7 Bewaartermijnen (artikel 14)

4.7.1 Norm

Politiegegevens worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de dagelijkse politietaak (artikel 8) en worden in ieder geval uiterlijk vijf jaar na de datum van eerste verwerking verwijderd. De politiegegevens die niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van het onderzoek, worden verwijderd, of gedurende een periode van maximaal een half jaar verwerkt teneinde te bezien of zij aanleiding geven tot een nieuw onderzoek als bedoeld in artikel 9 of een nieuwe verwerking als bedoeld in artikel 10, en na verloop van deze termijn worden verwijderd.

4.7.2 Bevindingen

Bewaartermijnen en vernietiging

In het document Informatiebeheer politie Gelderland-Zuid, versie 0.3 van 23 juni 2010 is een procedure verwijderen, vernietigen en bewaren opgenomen. Voor de artikel 8, 9, 10 en 12 van de Wpg is beschreven hoe men om dient te gaan met bewaartermijnen en vernietiging geïllustreerd met stroomschema's.

In BVH zit informatie die nog geen jaar oud zijn. BPS de voorganger van BVH, is sinds het najaar van 2011 niet meer toegankelijk voor de medewerkers om in te zoeken. BPS staat onder specifieke autorisatie.

De Wpg staat toe dat gegevens die gebruikt worden voor de dagelijkse politietaak ex. artikel 8 Wpg maximaal vijf jaar verwerkt kunnen worden. Hierna kunnen zij nog vijf jaar bewaard worden voor verantwoordingsdoeleinden. Gegevens die verwerkt zijn ex. artikel 9 Wpg kunnen 6 maanden en vijf jaar bewaard worden tot de verjaring van het feit of een onherroepelijk vonnis.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat de melding van het OM dat een zaak onherroepelijk is geworden zelden plaatsvindt. In de praktijk hanteert het korps de datum van het einde van het onderzoek als peildatum. Hiermee wordt niet structureel voldaan aan de bewaartermijnen conform de Wpg. Tevens wordt geen controle gehouden op de noodzakelijkheid van de artikel 9 gegevens.

Aangegeven is dat het feitelijk vernietigen van politieonderzoeken niet wordt gedaan binnen het korps. Vernietiging zou betekenen dat zaken verloren gaan en dat wordt als onwenselijk ervaren. Dit is niet conform de Wpg.

Mappenstructuur

Binnen het korps wordt een mappenstructuur gebruikt voor zaken die niet in BVO kunnen worden opgeslagen, zoals foto's, mediabestanden en documenten. In deze mappenstructuur bevindt zich informatie die volgens de Wpg geschoond had moeten zijn. Het is de bedoeling dat met de komst van SUMM-IT de mappenstructuur niet meer nodig is. SUMM-IT biedt namelijk wel mogelijkheden tot opslag van bovengenoemde bestanden.

Er is een interregionale projectgroep "Sturen op opslag" die bezig is met een herindeling van de mappenstructuur zodanig dat deze beter kan worden beheerd en kan worden voldaan aan de Wpg-eisen van bewaren en vernietigen. De actuele planning is dat dit gereed is per 1-4-2012.

Hernieuwde verwerking

De protocollering van hernieuwde verwerkingen worden door de Infodesk gedaan. Hiervoor is een bak in BVO ingericht. De protocolgegevens worden in BVO bewaard. De protocolgegevens worden bewaard zolang de registratie wordt bewaard.

Cultureel erfgoed

Binnen het korps zijn nog geen onderzoeken bestempeld als cultureel erfgoed. Echter Gelderland-Zuid kent zaken die bewaard wordt in verband met het historisch belang. Bijv. van het onderzoek naar de moord op een prominente persoon binnen de Nijmeegse krakersbeweging. Het onderzoek is afgesloten en de teamleider beheert dit. Landelijk wordt hieruit informatie gebruikt om van te leren. Het gaat hierbij niet om detailinformatie of onderzoeksinformatie.

Informantenregister

Informanten worden met een unieke code geregistreerd in het informantenregister.

Uit de interviews is gebleken dat de gegevens van informanten in de bruto-database halfjaarlijks worden gewogen op bruikbaarheid in de zogenaamde informatiecheck. Met deze periodieke weging wordt voldaan aan de wettelijke vereisten van artikel 12 Wpg.

Binnen het korps is een procedure opgesteld met betrekking tot het verwijderen van artikel 12 Wpg gegevens na 4 maanden.

De afspraak van 4 maanden is verder geborgd doordat er altijd een leidinggevende van de CIE/RID beoordeeld of artikel 12-informatie wordt opgenomen in het zwacri. Het korps volgt verder het proceshandboek CIE.

Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE)

BVO-netto voorziet niet in automatische schoning en er gaat geen alarmbel af als de 5 jaren termijn verlopen is.

Verwijderde gegevens zijn nog niet vernietigd. De informatie wordt volledig afgeschermd zodat niemand er meer bij kan.

4.7.3 Verbeterpunten

- Opstellen van schoningsprocedures voor gegevens in de mappenstructuur/groepsschijf en verzorg de borging ervan in de organisatie;
- Borg in de eigen processen de tijdige signalering van de onherroepelijkheid van vonnissen, sepot en verjaringstermijnen waardoor de afhankelijkheid van de melding vanuit het OM niet meer bestaat.
- Richt een werkwijze in over hoe om te gaan met zaken die cultureel erfgoed betreffen.
- Creëer bewustzijn in het korps dat politiegegevens conform de Wpg ook daadwerkelijk vernietigd moeten worden.

4.8 Ter beschikking stellen (artikel 15)

4.8.1 Norm

De verantwoordelijke stelt politiegegevens ter beschikking aan personen die door hemzelf dan wel door een andere verantwoordelijke zijn geautoriseerd voor de verwerking van politiegegevens, voor zover zij deze behoeven voor de uitvoering van hun taak.

4.8.2 Bevindingen

Bevoegd functionaris

In de verstrekkingenwijzer zijn bevoegd functionarissen opgenomen. Binnen het korps Gelderland-Zuid zijn de bevoegd functionarissen formeel aangewezen. Deze functionarissen hebben een Wpg-opleiding gevolgd en werken volgens de landelijke Handreiking Bevoegd Functionaris. In de opleiding is aandacht besteed aan de weigeringsgronden.

Infodesk

Voor het ter beschikking stellen is de geheimhouding geborgd door de codering (autorisatieniveau) van de betreffende informatie. Deze codes zijn als volgt vormgegeven:

-
-
-

Infodesk zet de vragen door naar de teamleider van een art 9 onderzoek (bevoegd functionaris). De infodesk noemt dit proces makelen. Informatie die vrijelijk kan worden gedeeld wordt door de Infodesk zelf ter beschikking gesteld. De coderingen worden bepaald door het autorisatieniveau in BVO.

Meldkamer

Door de meldkamer wordt continue informatie ter beschikking gesteld aan o.a. collega's (blauw op straat). De manier waarop contact gezocht wordt met de meldkamer is voldoende om in te schatten of het daadwerkelijk om een geautoriseerde collega gaat. Alle informatie die ter beschikking wordt gesteld wordt vastgelegd. Daarnaast worden alle binnengekomen verzoeken gelogd. Informatie die ter beschikking wordt gesteld t.b.v. ondersteunen bij BOA's die informatie nodig hebben over de veiligheid ter plaatse, gebeurt op eenzelfde wijze.

Convenanten

Het korps Gelderland-Zuid verstrekt informatie aan gemeenten op basis van convenanten. Verstrekken van strafrechtelijke informatie niet op basis van een convenant, gaat altijd na toestemming van de OvJ. (artikel 19 Wpg)

Nog niet alle convenanten binnen het korps voldoen aan de Wpg. Momenteel worden de convenanten geïnventariseerd en Wpg-proof gemaakt.

4.9 Verstrekken (artikel 16/24)

4.9.1 Norm

Paragraaf 3 van de Wpg omvat de artikelen 16 t/m 24 waarin verstrekkingen van politiegegevens aan anderen dan de politie en de Marechaussee worden geregeld. Artikel 20 regelt de omstandigheden en voorwaarden voor de structurele verstrekkingen aan derden voor samenwerkingsverbanden.

4.9.2 Bevindingen

Binnen het korps Gelderland-Zuid is een handboek Werkproces Verstrekken (d.d. 7 juni 2010 versie 1.2) opgesteld. Hierin is opgenomen wat onder verstrekken wordt verstaan. Daarnaast bevat het handboek een verstrekkingenwijzer. Hierin wordt uiteengezet wie welke verstrekkingen mag doen. Deze verstrekkingenwijzer beschrijft de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen. Hiermee is duidelijk gemaakt wie wat moet en mag doen en wordt dubbel werk voorkomen. Daar waar nodig is de verstrekkingbevoegdheid formeel gemandateerd aan een verantwoordelijk functionaris.

Van de verstrekkingenwijzer in het handboek is een handzame uitgave gemaakt voor de medewerkers. Deze is uitgereikt tijdens een Wpg-opleiding. Op verschillende afdelingen binnen het korps hebben wij tijdens de audit de verstrekkingenwijzer aangetroffen op de werkplekken. Iedere geïnterviewde medewerker gaf aan volgens de verstrekkingenwijzer te werken.

Verstrekkingen aan externe partijen worden gestandaardiseerd vastgelegd in BVH met een daartoe ter bestemd formulier. Verstrekkingen t.b.v. het politiewerk ex artikel 7 worden vastgelegd in vrije mutaties. Borging van de juiste werkwijze bij verstrekkingen is nog onderdeel van op te leveren projectresultaten. Er is aangegeven dat er nog geen controles of audits zijn uitgevoerd om de werking te beoordelen.

Bewaren protocolgegevens verstrekking

Het bewaren van protocolgegevens wordt gedaan aan de hand van de procesbeschrijvingen zoals beschreven in het handboek verstrekken.

Geheimhouding verstrekken van informatie

In de ontvangen documentatie van het korps Gelderland-Zuid zitten voorbeeldteksten voor brieven ex artikel 19 Wpg. Hierin wordt de verkrijger gewezen op de wettelijke geheimhoudingsplicht voor de verkrijger en de doelbinding.

Proces voor artikel 20 besluiten

Binnen het korps Gelderland-Zuid is een stappenplan opgesteld voor het opstellen van een artikel 20 Wpg Besluit. Hiermee wordt eenduidigheid en consistentie geborgd. Het aanmelden van een nieuw artikel 20 Besluit bij de Privacy Functionaris is noodzakelijk voor de controletaak van deze functionaris. Deze stap is niet opgenomen in het opgestelde stappenplan.

Proces voor geautomatiseerde verstrekking

Er wordt aangegeven dat het OM toegang heeft gekregen tot BVH. Hiermee vindt geautomatiseerd verstrekken plaats (art 23 Wpg). Ondanks dat de BVH accounts kunnen worden gelogd is er geen (toe-)zicht op welke gegevens geautomatiseerd tot het OM komen.

Er wordt gesteld dat de beperkte mogelijkheden van BVH hierbij als ernstige tekortkoming wordt gezien en dat de oplossing om het OM een eigen raadpleegautorisatie te geven in BVH als laatste optie wordt gezien.

4.10 Rechten van betrokkenen (artikel 25/28)

4.10.1 Norm

De verantwoordelijke deelt een ieder op diens schriftelijk verzoek binnen zes weken mede of, en zo ja welke, deze persoon betreffende politiegegevens zijn vastgelegd.

4.10.2 Bevindingen

De verantwoordelijkheid voor het administratief verwerken van inzageverzoeken is belegd bij het Bureau Documentaire Informatievoorziening van het korps Gelderland-Zuid. Op jaarbasis komen ongeveer 250 (inzage)verzoeken binnen. Hieronder vallen tevens de informatieverzoeken van verzekeringsmaatschappijen etc.

De afhandeling is belegd bij het cluster Juridische Zaken van de Stafdienst Beleidsondersteuning & Informatiemanagement. Voorlopig wordt deze taak echter waargenomen door de Privacyfunctionaris. Het afhandelingproces voor verzoeken is in een stroomschema opgenomen. Hierin is het correctieproces minimaal opgenomen en de wettelijke termijnen ontbreken. Een beschrijving over hoe om te gaan met inzageverzoeken en correcties is niet aanwezig. Correctieverzoeken zijn zeldzaam(aangegeven is ongeveer twee maal per jaar). Soms vindt desgevraagd een aanvulling plaats. Er is niet procedureel voorzien in rectificatieberichten aan externe partijen. Ad hoc wordt maatwerk geleverd.

4.11 Protocolplicht (artikel 32)

4.11.1 Norm

De verantwoordelijke draagt zorg voor de schriftelijke vastlegging van:

- de doelen van artikel 9 onderzoeken;
- gegevens die op grond van ondersteunende taken worden vastgelegd (artikel 13);
- de toekenning van autorisaties;
- de geautomatiseerde vergelijking of het in combinatie met elkaar verwerken van politiegegevens;
- de geautomatiseerde vergelijking van gegevens met openbare bronnen;
- de hernieuwde verwerking van politiegegevens op grond van artikel 9 of 10;
- de verstrekking van politiegegevens; en
- signalen van onbevoegde of onrechtmatige verwerkingen.

Deze gegevens worden bewaard, tenminste tot de datum waarop de laatste controle (audit) is verricht.

4.11.2 Bevindingen

Doelbinding

Na melding van de start van een artikel 9 onderzoek wordt binnen twee dagen een startmutatie gemaakt door medewerkers uit het onderzoeksteam. In deze startmutatie wordt het doel van het onderzoek vastgelegd. Het vastleggen van het doel is een voorwaarde om een onderzoek te kunnen starten in BVO. De kwaliteit van de startmutatie wordt door een functioneel beheerder gecontroleerd onder verantwoordelijkheid van de teamleider tevens bevoegde functionaris.

Via Melding Recherche Onderzoek (MRO formulier) worden persoonsgegevens landelijk bekend gemaakt en gekoppeld met het Verwijzingen Recherche Onderzoeken Systeem(VROS).

Bij een melding onderzoek ex art 9 Wpg wordt een bericht verzonden aan de Functioneel Beheerder BVO. Op verzoek ontvangt in het kader van toezicht de Privacy Functionaris meldingen van de functioneel beheerder.

De functioneel beheerders draaien controlelijsten om vast te stellen welke MRO's zijn afgesloten.

Na het afsluiten van het onderzoek wordt de autorisatie van medewerkers op nul gezet, de registratiebeheerders houden nog een half jaar hun autorisatie. In de MRO's en in VROS zijn de doelen van de onderzoeken herleidbaar. De privacyfunctionaris heeft hiertoe toegang.

Artikel 13 gegevensverzamelingen

Binnen het korps Gelderland-Zuid zijn geen artikel 13 gegevens verzamelingen gedefinieerd. Derhalve worden geen protocolgegevens bewaard zoals gedefinieerd voor een artikel 13 gegevensverzameling.

Protocollering onrechtmatige handeling

Onrechtmatige handelingen worden geregistreerd binnen de gedane onderzoeken naar onrechtmatige verwerking. Een separaat overzicht wordt niet bijgehouden. Op verzoek worden ze aan de privacyfunctionaris overlegd.

Medewerkers die belast zijn met het beheer van applicaties, melden verwerkingen waarvan aanwijzingen bestaan dat zij door onbevoegden of anderszins onrechtmatig zijn verricht. Op zijn verzoek verstrekken de beveiligingsfunctionaris en de afdeling belast met integriteitszaken gegevens over onrechtmatige verwerkingen. Registraties van onrechtmatige handelingen worden bewaard ten minste tot de eerstvolgende audit.

Gemeenschappelijke verwerking

Het korps Gelderland-Zuid heeft een aantal samenwerkingsverbanden maar geen Gemeenschappelijke verwerkingen zoals bedoeld in de Wpg artikel 32.2.

4.12 Audits (artikel 33)

4.12.1 Norm

Bij regeling van Onze Ministers kan bepaald worden dat ter voorbereiding op de controle, bedoeld in het eerste lid, interne audits plaatsvinden en kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop deze audits worden verricht.

4.12.2 Bevindingen

Aangegeven is dat de interne auditfunctie niet zal worden belegd omdat het korps hiervoor te klein is. Met de komst van één Nationale Politieorganisatie wordt er een interregionale samenwerking vormgegeven. Dit samenwerkingsverband zal een interne auditfunctie beleggen in combinatie met de toezichtfunctie van de privacyfunctionaris.

Hieruit volgt dat er geen intern audit plan of intern audit rapport aanwezig is.

4.12.3 Verbeterpunten

- Meerjarenauditplanning
- Onafhankelijke positionering in de organisatie

4.13 Privacyfunctionaris (artikel 34)

4.13.1 Norm

De privacyfunctionaris ziet namens de verantwoordelijke toe op de verwerking van politiegegevens overeenkomstig het bij of krachtens de wet bepaalde en dient de verantwoordelijke van advies.

4.13.2 Bevindingen

Benoeming en melding

In 2008 is de privacyfunctionaris formeel aangewezen door de korpsbeheerder ingevolge artikel 32 Wpg. Op 17 oktober 2011 is de Privacyfunctionaris formeel aangemeld bij het CBP.

Taken en bevoegdheden

Binnen het korps Gelderland-Zuid is een Handboek Toezicht en controle vastgesteld. Hierin is opgenomen de inrichting van toezicht en controle door de Privacyfunctionaris en het uitvoeren van audits in het kader van de Wpg. De Privacyfunctionaris heeft deels toegang tot de vastleggingen in systemen. Voor sommige systemen dient goedkeuring te worden gegeven door Hoofd CIE en Hoofd RID.

De Privacyfunctionaris dient een hogere screening te krijgen om hier zelfstandig onbeperkt toegang toe te krijgen.

Gezien de werkzaamheden van de Privacyfunctionaris is het nog niet voorgekomen dat steekproeven worden gehouden op de vastlegging van de protocolgegevens.

Jaarverslag

In 2008 is een jaarverslag gemaakt door de privacy functionaris onder verantwoordelijkheid van het hoofd Stafdienst B&I. Over 2009 en 2010 is geen jaarverslag opgesteld. Hiervoor in de plaats zijn driemaandelijks voortgangsrapportages van de Wpg-implementatie gekomen. Over 2011 is aangegeven dat er weer een jaarverslag wordt geschreven.

4.14 Functionaris Gegevensbescherming (artikel 36)

Binnen het korps Gelderland-Zuid is geen functionaris gegevensbescherming benoemd.